

אֶלֶף וָאָו, הִיאַ אֶלֶף. וְהַמִּלְפָּה לֹא שְׂרִיָּה בַּפֶּחַ שְׁלוֹ, בְּפִרְקֵי הָאֲצָבָעוֹת, עַד שְׁעוֹבֵרֶת מֵהֶם הַזְּהֵמָה, הַשְּׂפָחָה הַרְעָה הַפְּסוּלָה, אֲשֶׁת הַפְּסוּל. וְלִכְּנֹן פְּרִשׂוּיָה בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, יָדִים מְזוּהָמוֹת פְּסוּלוֹת לְבִרְכָּה.

וְהֵם מִים לְטַהַר הַיָּד, שְׁשׂוּרָה שֶׁם יָד יִי. יָד יִי זֶה מִים שֶׁל הַתּוֹרָה. שְׁעָמֵי הָאֶרֶץ הֵם שְׂרָץ, מֵה מוֹעִילָה לָהֶם טְבִילָה, וְהַשְּׂרָץ, שְׂפָחָה רְעָה בְּיָדָם, בְּגֹזֶל שְׂבִידֵיהֶם, בְּגֹזֶל שֶׁל הַבְּרֻכּוֹת שְׂגוּזִילִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂלֵא יוֹדְעִים לְכַרֵּךְ, וְלֹא יוֹדְעִים מֵהִי בְּרָכָה וּמֵהִי זְהֵמָה.

מִיָּד כְּשֶׁשָּׁמְעוּ הַחֲבָרִים דְּבָרִים אֵלוֹ, וְאֵנִי עִמָּהֶם, לֹא יִכְלַתִּי לְסַבֵּל שִׁישְׁלִים עֲשָׂרָה דְּבָרִים שֶׁל בְּרָכָה, וְהַשְׂתַּחֲוִי אֲצִלוֹ, וּבּוֹדָאֵי אֵין אִישׁ שִׁיאִמַר דְּבָרִים אֵלוֹ אֶלָּא אַתָּה, שְׂאֵתָה הוּא כְּמוֹ אַרְבַּע מַחְצוֹת שֶׁל גֶּזֶן עֵדֶן.

שְׂהָאֲדָם נִכְנָס בְּהֵן (שְׂכַאֲשֵׁר אַתָּה) בְּמַחְצַת הַתִּינּוּקוֹת וְנִעֲשָׂה תִינּוּק, וּבְמַחְצַת נְעָרִים וְנִעֲשָׂה נֶעֱר, וּבְמַחְצַת בַּחּוּרִים וְנִעֲשָׂה בַחּוּר, וּבְמַחְצַת זְקֵנִים וְנִעֲשָׂה זְקֵן. וְלִכְּךָ נֶאֱמַר עֲלֶיךָ, (תְּהִלִּים לג) 'מִמְּכוֹן שְׂבַתוֹ ה'שְׂגִיחַ אֵל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. וְאַתָּה הוּא שְׂנֹאֲמַר עֲלֶיךָ (בְּרֵאשִׁית ו) בְּשֵׁגֶם הוּא בְּשֵׁר, בְּדוֹר שֶׁל דוֹר הַפְּלִגָּה הַיִּיטָה, וּבְכָל דוֹר וְדוֹר בְּגִלְגּוּל, כְּגִלְגָּל שְׂמַתְהַפֵּךְ לְכַמָּה גִּוּוּנִים. וְלֹא נִגְלִיתָ אֶלָּא בְּדוֹר שְׂנַתְנָה בּוֹ תוֹרָה עַל יָדֶךָ.

מִיָּד שֶׁהַתְּפִנְסָה מֵהָעוֹלָם, אַתָּה הוּא כְּשֶׁמֶשׁ שְׂמָאִיר בְּכָל דוֹר וְדוֹר. שְׂכְּשֶׁמֶתְפַּנֵּס הַשְּׂמֶשׁ בְּלִילָה, הוּא מָאִיר בְּלִבְנָה וּבְשָׂשִׁים רְבוּא פּוֹכְכִים. כִּף אַתָּה, שְׂאֵתָה מָאִיר בְּשָׂשִׁים רְבוּא בְּכָל דוֹר וְדוֹר. וְזֵהוּ שְׂרַמְזוּ

וְאָו דְּלָת, הִיאַ אֶלֶף, וְאָו אֶלֶף וְאָו, הִיאַ אֶלֶף. וּמִטְרוּנִיתָא לָא שְׂרִיא בְּכַח דִּילִיהּ, בְּפִרְקִין דְּאֲצָבָעֵן, עַד דְּאֲתַעְבֵּר מְנִיִּיהוּ זוּהֵמָא, שְׂפָחָה בִישָׂא פְּסוּלָה, אֲנַתּוּ דְּפְסוּל. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאָרִי מַתְנִיתִין, יָדִים מְזוּהָמוֹת פְּסוּלוֹת לְבִרְכָּה.

וְאִינוּן מִים לְדַכָּאָה יָד, דְּשְׂרִיא תַמָּן יָד יִי. יָד יִי, דָּא מִים דְּאוּרִייתָא. דְּעָמֵי הָאָרֶץ אִינוּן שְׂרָץ, מֵה מוֹעִיל לוֹן טְבִילָה, וְהַשְּׂרָץ שְׂפָחָה בִישָׂא בִידֵיהוֹן, בְּגֹזֶל דְּבִידֵיהוֹן. בְּגֹזֶל דְּבִרְפָּאן דְּגִזְלִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא יוֹדְעֵי לְבִרְכָּא, וְלֹא יוֹדְעֵי מָאִי אִיהִי בְּרָכָה, וּמָאִי אִיהִי זוּהֵמָא.

מִיָּד כְּשֶׁשָּׁמְעוּ מַלְיָן אֶלִין חֲבָרִיא וְאִנָּא עִמָּהוֹן, לָא יִכְלִינָא לְמַסְבֵּל דִּישְׁלִים עֲשָׂרָה מַלְיָן דְּבִרְכָּה, וְאַשְׁתַּחֲוָּא לְגַבִּיָּה. וּבּוֹדָאֵי לִית בַּר נֶשׁ דִּיִּמָּא מַלְיָן אֶלִין, אֶלָּא אַנְתָּ. דְּאַנְתָּ הוּא כְּגוּוּנָא דְּד' מַחְיִצוֹת דְּגֶזֶן עֵדֶן. דְּבַר נֶשׁ עָאֵל בְּהוֹן (נִיא דְּכַר אַנְתָּ) בְּמַחְיִצַת יְנוּקִין, וְאַתְעֵבִיד תִּינּוּק. וּבְמַחְיִצַת נְעָרִים, וְאַתְעֵבִיד נֶעֱר. וּבְמַחְיִצַת בַּחּוּרִים, וְאַתְעֵבִיד בַּחּוּר. וּבְמַחְיִצַת זְקֵנִים, וְאַתְעֵבִיד זְקֵן. וּבְגִין כִּף אַתְמַר עֲלֶךָ, (תְּהִלִּים לג) 'מִמְּכוֹן שְׂבַתוֹ ה'שְׂגִיחַ אֵל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. וְאַנְתָּ הוּא דְּאַתְמַר עֲלֶךָ, (בְּרֵאשִׁית ו) בְּשֵׁגֶם הוּא בְּשֵׁר, בְּדָרָא דְּדוֹר הַפְּלִגָּה הַיִּיטָה. וּבְכָל דָּרָא וְדָרָא בְּגִלְגּוּלָא. כְּגִלְגָּל דְּמַתְהַפֵּךְ לְכַמָּה גִּוּוּנִין. וְלֹא נִגְלִיתָ, אֶלָּא בְּדָרָא דְּאַתְיִיחִיב בִּיהּ אוּרִייתָא עַל יָדֶךָ.

מִיָּד דְּאַתְפְּנִישַׁת מְעֻלְמָא, אַנְתָּ הוּא כְּשֶׁמֶשׁא דְּנַהִיר בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, דְּכַד אַתְפְּנִישׁ שְׂמֶשׁא בְּלִילָא, נַהִיר בְּסִיחֵרָא, וּבְשִׁתִּין רְבוּא כְּכַבֵּיא. הִכִּי אַתָּה, דְּאַנְתָּ נַהִיר בְּשִׁתִּין רְבוּא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא. וְהֵאִי אִיהוּ דְּקָא רְמַז קַהֲלָת,

קִהְלֶת, (קהלת א) דֹר הַלֶּךְ וְדֹר בָּא. וּפְרֻשָׁה רְבוּתֵינוּ, אֵין דֹר פְּחוֹת מְשֻׁשִׁים רְבוּא. וְעוֹד פְּרֻשָׁה, הַדֹר שֶׁהוֹלֵךְ הוּא שָׂבָא, לְקַיִם מַה שֶׁהֵינָה הוּא שִׁיְהִיָּה. מִכָּאן וְאֵילָף הַשְּׁלֵם עֲשֶׂרָה דְבָרִים שֶׁל הַשְּׁלֵחֹן בְּגִלוּי. אָמַר רֹעֵה הַנְּאֻמָּן, הַמְנֹרָה הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁרִי חֻלְקָה, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְלָה לָךְ מַה שֶׁלֹּא גְלָה לְכָל נְבִיא וְחוֹזֶה, וְלֹא לְמֵאן וְלְמֵאן.

תְּנִינָא, לְמַבְצַע עַל שְׁנֵי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת, דְּאֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּתָרֵי לִוְחֵי אוֹרֵייתָא, דְּאֵתִיְהִיבּוּ בְּשַׁבַּת זִוגוֹת. דְּבִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה נַחְתּוּ, דְּבִיָּה תָרֵי זְמַנֵי טוֹב, וּבְשַׁבַּת אֵתִיְהִיבּת, תָרִין נִוְקְבִין לְתָרִין טְבִין. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ דְשָׂדִים מְמַנִין עַל זִוגוֹת, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ שְׁנֵי בֵיצִים, שְׁנֵי אָגוּזִים. הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינֵי שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזְוָקִין.

וְאִם תֵּימָא, וְהָרֵי שְׁנִינּוּ, אֵין מִתְחִילִין בְּשַׁבַּת רִבְבִיעִי, דְּהֵינּוּ בְּב' ד' עִם עָרְב רַב, שְׁלֹא הֵינּוּ שְׁלוּחֵי מִצְוָה, שְׁלֹא הַתְּגִירוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלֹא אַחַר שֶׁעָבְרוּ מִן הָעוֹלָם, צְוָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַל (שְׁמוֹת לז) שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרֵאשֻׁנִים, וְאָמַר, וְכַתְּבֵתִי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הֵינּוּ עַל הַלַּחַת וְגו'.

וְשִׁתֵּי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת רוּמְזוֹת לְשְׁנֵי יוֹדִי"ם יֵאָהֲרֹנְהִי. שְׂאֲדַנִּי הִיא יְחִידָה מִבְּעֵלָה בְּשַׁשֵּׁת יָמוֹת הַחַל, וּבְשַׁבַּת יוֹרֵד אֵלֶיהָ. וּמִשׁוּם זֶה בְּשַׁבַּת כָּל הַנְּשֻׁמוֹת וְהַרוּחוֹת וְהַנְּפֻשׁוֹת יוֹצְאוֹת וְיִוְרְדוֹת זִוגוֹת, וְאֵין שְׁטָן וְאֵין מִזִּיק שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְאֵפְלוּ גִיהֵנָם לֹא שׁוֹלֵט וְלֹא בּוֹעֵר בְּשַׁבַּת. וּמִשׁוּם זֶה, (שְׁמוֹת לז) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבַּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְזוֹ אֵשׁ

דֹר הוֹלֵךְ וְדֹר בָּא. וְאוּקְמוּהָ רְבִנָן, אֵין דֹר פְּחוֹת מְשֻׁשִׁים רְבוּא. וְעוֹד אוּקְמוּהָ, הַדֹר שֶׁהוֹלֵךְ הוּא שָׂבָא, לְקַיִים (ש) מַה שֶׁהֵינָה הוּא שִׁיְהִיָּה. מִכָּאן וְאֵילָף, אֲשֵׁלִים עֲשֶׂרָה דְבָרִים דְּפִתּוּרָא בְּאֵתְגַלְיָא. אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בּוּצִינָא קְדִישָׁא זְכָאָה חוֹלְקָה, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גְלִי לָךְ, מַה דְּלֹא גְלִי לְכָל נְבִיא וְחוֹזֶה, וְלֹא לְמֵאן וְלְמֵאן.

תְּנִינָא, לְמַבְצַע עַל שְׁנֵי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת, דְּאֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּתָרֵי לִוְחֵי אוֹרֵייתָא, דְּאֵתִיְהִיבּוּ בְּשַׁבַּת זִוגוֹת. דְּבִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה נַחְתּוּ, דְּבִיָּה תָרֵי זְמַנֵי טוֹב, וּבְשַׁבַּת אֵתִיְהִיבּת, תָרִין נִוְקְבִין לְתָרִין טְבִין. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ דְשָׂדִים מְמַנִין עַל זִוגוֹת, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ שְׁנֵי בֵיצִים, שְׁנֵי אָגוּזִים. הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינֵי שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזְוָקִין.

וְאִי תֵימָא, וְהָא תְּנִינָן, אֵין מִתְחִילִין בְּשַׁבַּת, וְאֵין מְסִימִין בְּד', דְּהֵינּוּ בְּב' ד' עִם עָרְב רַב, דְּלֹא הוּוּ שְׁלוּחֵי מִצְוָה, דְּלֹא אֵתְגִירוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלִכְתָּר דְּאֵתְעַבְרוּ מְעַלְמָא, מְנִי קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא לְנִטְלָא (שְׁמוֹת לד) שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרֵאשֻׁנִים, וְאָמַר, (ש) וְכַתְּבֵתִי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הֵינּוּ עַל הַלַּחַת וְגו'.

וְתָרִין כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת, רְמִיזוֹן לְתָרִין יוֹדִין יֵאָהֲרֹנְהִי. דְּאֲדַנִּי אֵיְהִי יְחִידָה מִבְּעֵלָה בְּשִׁית יוֹמִין דְּחוּל, וּבְשַׁבַּת נַחִית לְגַבְהָ. וּבְגִין דָּא בְּשַׁבַּת, כָּל נְשֻׁמְתִין וְרוּחִין וְנְפֻשִׁין נְפָקִין וְנַחֲתִין זִוגוֹת, וְאֵין שְׁטָן וְאֵין מִזִּיק שְׁלִיט בְּיוֹמָא דְשַׁבַּתָּא. וְאֵפְלוּ גִיהֵנָם לֹא שְׁלִיט, וְלֹא אוּקִיד בְּשַׁבַּת. וּבְגִין דָּא, (שְׁמוֹת לה) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִוְשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְדָא אֵשׁ נִוְכְרָאָה, אֶלָּא אֵשׁ דְּקַרְבָּנָא, אֵשׁ